

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000656

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-01-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Булах Інна Арсенівна

2. Inna Bulakh

Кваліфікація: 053

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: психологія

Дата захисту: 09-02-2024

Спеціальність за освітою: психологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 40.053.2023 / ID 4032

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.21.51.05

Тема дисертації:

1. Особливості ресурсної сфери пацієнтів на різних етапах формування внутрішньої картини хвороби.
2. Features of the resource sphere of patients at different stages of formation of the internal picture of the disease.

Реферат:

1. В першому розділі проведено теоретичний аналіз класифікації ресурсів людини та з'ясовано вплив психологічних ресурсів на ставлення та подолання хвороб. Наведено визначення і різнома-нітні класифікації ресурсів. Зазначено, що ресурси представляють собою засоби та можливості, які допомагають індивіду адапту-ватися та справлятися з викликами та стресовими ситуаціями в житті. Вони включають фізичні, психологічні, соціальні та матері-альні елементи, що сприяють збереженню та покращенню якості життя і досягненню поставлених цілей. Захворювання розглядаєть-ся як стресогенний чинник, що обмежує не тільки фізичні і психічні потреби, а таке, що порушує всі аспекти життя і знижує якість життя. Зазначено, що у хворих виникають підвищені вимоги до адаптаційних ресурсів особистості, стратегій подолання цих потрясінь для реорганізації життєдіяльності. Простежено досвід ставлення до хвороби в науці. Продемонстровано, що у структурі внутрішньої картини хвороби виділяють чотири компоненти: сенситивний, емоційний; раціональний і мотиваційний. Зазначено, що визначено різні стилі подолання

хвороби, які в дослідженні можна віднести до ресурсів, внутрішніх (психологічний захист, особистісні якості, емоційний баланс) та зовнішніх (соціальна підтримка та інтенсифікація взаємодій з іншими). Надано визначення внутрішньої картини хвороби, як комплексу переживань хворого для подолання яких використовуються психологічні ресурси, що сприяє підтримці якості життя хворого. Розглянуто поняття якості життя, як оцінку індивідом власної життєвої ситуації протягом певного періоду часу та його складових (соматичний стан, психологічне благополуччя, соціальні стосунки, фізичний стан). Зазначено, що суб'єктивна, безпосередня оцінка своєї ситуації зацікавленою стороною вважається найважливішим і найдостовірнішим джерелом інформації. Продемонстровано, що якість життя якості життя по-різному бачиться, сприймається та оцінюється, зокрема хворим, членами його родини, медиками. Зауважено, що нормальний зір є важливим елементом здоров'я та якості життя. Порушення зіру входять до десятки найпоширеніших причин погіршення якості життя. озглянуто вплив ресурсів на перебіг хвороби та зміцнення здоров'я. В другому розділі надано характеристику хронічному прогресуючому захворюванню очей - глаукомі, яке характеризується ушкодженням зорового нерва та втратою поля зору. Зазначено, що втрата зорових функцій у пацієнтів з глаукомою може впливати на ходьбу, вихід з дому, читання, зір вночі, пристосування до різних рівнів освітлення, оцінку відстаней і бачення об'єктів, що наближаються збоку. Продемонстровано, що страх потенційної втрати зору призводить до завищеної тривожності, ризику розвиненості депресії та суттєво впливає на якість життя. Стверджується, що раннє виявлення глаукоми є життєво важливим завданням клінічного менеджменту для збереження зорових функцій та благополуччя людини. Продемонстровано етапи дослідження і обґрунтування методик для вивчення ресурсної сфери офтальмо-логічних хворих. Зазначено що в дослідженні прийняло участь 238 досліджуваних. Надано розподіл осіб на групи: респонденти без глаукоми, умовно здорові (n=72) склали групу Норма, респонденти з початковою глаукомою (n=90) та респонденти з другою стадією глаукоми (n=76). Обґрунтовано вибір методик з опорою на класифікацію ресурсів людини (біологічних, психологічних та соціальних).

2. The first chapter provides a theoretical analysis of the classification of human resources and reveals the impact of psychological resources on attitudes and coping with illness. Definitions and various classifications of resources are given. It is noted that resources are the means and opportunities that help an individual to adapt and cope with challenges and stressful situations in life. They include physical, psychological, social and material elements that contribute to maintaining and improving the quality of life and achieving goals. The disease is seen as a stressor that limits not only physical and mental needs, but also disrupts all aspects of life and reduces the quality of life. It is noted that patients have increased demands on the adaptive resources of the individual, strategies for overcoming these shocks to reorganize life. The experience of the attitude to the disease in science is traced. It is demonstrated that in the structure of the internal picture of the disease there are four components: sensory, emotional, rational and motivational. It is noted that different styles of coping with the disease have been identified, which in the study can be attributed to resources, internal (psychological protection, personal qualities, emotional balance) and external (social support and intensification of interactions with others). The author defines the internal picture of the disease as a complex of experiences of the patient to overcome which psychological resources are used, which helps to maintain the quality of life of the patient. The concept of quality of life is considered as an individual's assessment of his/her own life situation over a certain period of time and its components (somatic state, psychological well-being, social relations, physical condition). It is noted that a subjective, direct assessment of one's situation by a stakeholder is considered to be the most important and reliable source of information. It is demonstrated that the quality of life is seen, perceived and evaluated differently, in particular by the patient, his/her family members, and doctors. It is noted that normal vision is an important element of health and quality of life. Visual impairment is among the ten most common causes of poor quality of life. The influence of resources on the course of the disease and health promotion is considered. The second chapter describes the chronic progressive eye disease glaucoma, which is characterized by damage to the optic nerve and loss of sight. It is noted that the loss of visual function in patients with glaucoma can affect walking, leaving the house, reading, night vision, adjusting to different levels of light, estimating distances and seeing objects approaching from the side. It has been demonstrated that fear of potential vision loss leads to

excessive anxiety, risk of depression, and significantly affects quality of life. It is argued that early detection of glaucoma is a vital task of clinical management to preserve visual function and human well-being. The stages of research and substantiation of methods for studying the resource sphere of ophthalmic patients are demonstrated. It is noted that 238 subjects took part in the study. The distribution of people into groups is given: respondents without glaucoma, conditionally healthy (n=72) made up the Norm group, respondents with initial glaucoma (n=90) and respondents with the second stage of glaucoma (n=76). The choice of methods with reference to the classification of human resources (biological, psychological and social) is substantiated.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Булах І.А. Ресурсні компоненти особистості на різних етапах формування внутрішньої картини хвороби. Габітус № 47, 2023, С.45-50.
- Булах І.А. Чернілевська-Ісайко О.В. Взаємозв'язок ресурсів особистості Наукові інновації та передові технології, Серія Психологія, Випуск № 13(27), 2023, С. 923-932. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-13\(27\)](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-13(27))
- Псядло Е. М., Булах І. А., Смокова Л.С. Індивідуальнопсихологічні, особистісні і професійні особливості представників лікарської 10 професії // Збірник наукових праць «Проблеми сучасної психології» Запорізького національного університету, 2020 № 17, С. 124 – 132.
- Бірон Б.В., Булах І.А., Волкова О.О., Ольховський Д.Ф., Родін В.С. Психологічне тестування осіб у стресових ситуаціях: установки на процедуру та сприйняття візуальних стимулів. Офтальмологічний журнал. 2022. № 5 (508). С. 75-80. Scopus

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U001788

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Псядло Едуард Михайлович
2. Eduard Psyadlo

Кваліфікація: д. б. н., професор, 14.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савелюк Наталія Михайлівна

2. Nataliya Savelyuk

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5246-9677

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Засекіна Лариса Володимирівна

2. Larysa Zasiiekina

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський державний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02120102

Місцезнаходження: , 26300

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кіреева Зоя Олександрівна
2. Zoya Kireyeva

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Медянова Олена Володимирівна
2. Olena Medianova

Кваліфікація: к.психол.н., доцент, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кононенко Оксана Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кононенко Оксана Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лукашук Світлана Борисівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна